

Załącznik nr 1
do Zarządzenia Nr 01.05.2026
Wójta Gminy Rozogi
z dnia 06.05.2026 r.

**PLAN DEINSTYTUCJONALIZACJI
USŁUG SPOŁECZNYCH GMINY ROZOGI
NA LATA 2026-2028**

SPIS TREŚCI

WYKAZ TERMINÓW I SKRÓTÓW

WSTĘP

I CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

- 1.1 Diagnoza i potrzeby w obszarze wsparcia seniorów
- 1.2 Diagnoza i potrzeby w obszarze wsparcia osób z niepełnosprawnościami,
- 1.3 Diagnoza i potrzeby w obszarze wsparcia osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych bezdomnością
- 1.4 Diagnoza i potrzeby w obszarze wsparcia osób w kryzysie zdrowia psychicznego
- 1.5 Diagnoza i potrzeby w obszarze wsparcia rodziny z dziećmi, w tym dzieci z niepełnosprawnością

II. CZĘŚĆ OPERACYJNA

- 2.1 Deinstytucjonalizacja wsparcia osób z ograniczoną sprawnością- seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami
- 2.2 Deinstytucjonalizacja wsparcia osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych bezdomnością
- 2.3 Deinstytucjonalizacja w obszarze wsparcia osób w kryzysie zdrowia psychicznego
- 2.4 Deinstytucjonalizacja w obszarze wsparcia rodziny z dziećmi
- 2.5 Zasady monitorowania działań Planu

Załącznik: Lista usług społecznych

WYKAZ TERMINÓW I SKRÓTÓW

AR	Asystent Rodziny
AOOzN	Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością
CIS	Centrum Integracji Społecznej
DI	Deinstytucjonalizacja
DPS	Dom Pomocy Społecznej
GUS BDL	Główny Urząd Statystyczny Bank Danych Lokalnych
KS	Klub Seniora
GOPS	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
MRPIPS	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
GKRPA	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
MZ	Ministerstwo Zdrowia
ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	Non-governmental organization – Organizacja pozarządowa
NFZ	Narodowy Fundusz Zdrowia
OzN	Osoba z Niepełnosprawnością
PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
LPDI	Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych
PFRON	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
ROPS	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
ŚDS	Środowiskowy Dom Pomocy
US	Urząd Statystyczny
WTZ	Warsztaty Terapii Zajęciowej
ZAZ	Zakład Aktywizacji Zawodowej

WSTĘP

Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych (LPDI) dla Gminy Rozogi jest dokumentem operacyjnym, którego celem jest stopniowe rozwijanie i wzmocnienie usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym oraz ograniczanie kierowania mieszkańców do form opieki instytucjonalnej, w szczególności całodobowej.

Dokument odpowiada na wyzwania demograficzne i społeczne gminy Rozogi, w tym proces starzenia się ludności, wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami, narastające potrzeby w zakresie zdrowia psychicznego oraz złożone problemy rodzin z dziećmi.

Plan został opracowany w oparciu o analizę danych lokalnych i regionalnych, w tym danych statystycznych, informacji z raportów o stanie gminy, sprawozdań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, a także w odniesieniu do kierunków krajowych i regionalnych polityki społecznej, w szczególności rekomendacji dotyczących deinstytucjonalizacji usług społecznych. W procesie przygotowania dokumentu wykorzystano również wnioski płynące z ogólnopolskich diagnoz usług społecznych oraz doświadczenia praktyczne instytucji realizujących wsparcie na poziomie lokalnym.

Plan powstał w wyniku **współpracy zespołu przedstawicieli gminy oraz podmiotów działających na poziomie gminnym i powiatowym**, w tym jednostek pomocy społecznej, instytucji wsparcia, podmiotów rynku pracy, ochrony zdrowia oraz organizacji i instytucji zaangażowanych w realizację usług społecznych. Proces jego opracowania opierał się na analizie istniejących zasobów, identyfikacji barier oraz wspólnym wypracowaniu kierunków rozwoju usług odpowiadających na realne potrzeby mieszkańców Gminy Rozogi.

LPDI składa się z dwóch zasadniczych części. **Część I** ma charakter diagnostyczny i analityczny – przedstawia kluczowe obszary wsparcia społecznego, opisuje zidentyfikowane trendy i zjawiska, wskazuje bariery w dostępie do usług oraz formułuje potrzeby w zakresie usług środowiskowych.

Część II ma charakter planistyczno-wdrożeniowy i obejmuje kierunki działań oraz rozwiązania służące rozwojowi usług społecznych w środowisku lokalnym, z uwzględnieniem stopniowego ograniczania form instytucjonalnych.

Dokument stanowi podstawę do dalszego planowania, koordynacji i realizacji działań w obszarze usług społecznych w Gminie Rozogi, a także narzędzie wspierające współpracę pomiędzy podmiotami gminnymi i powiatowymi na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców.

I CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Analiza danych zawartych w dokumencie wskazuje na wyraźne i utrwalające się zmiany demograficzne oraz społeczne w Gminie Rozogi, które mają bezpośredni wpływ na zapotrzebowanie na usługi społeczne.

W latach 2020–2024 liczba mieszkańców gminy systematycznie malała – z 5645 osób w 2020 r. do 5450 osób w 2024 r., co potwierdza trend depopulacyjny charakterystyczny dla wielu gmin regionu. Jednocześnie w tym samym okresie wzrosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym – liczba mieszkańców w wieku 60+ zwiększyła się z 1266 osób w 2020 r. do 1319 osób w 2024 r., co oznacza wzrost zarówno liczbowy, jak i udziału tej grupy w strukturze ludności gminy z 22% do 24%.

Tabela 1: Osoby skierowane do Domów Pomocy Społecznej z terenu gminy Rozogi

Rok	Ogółem osób skierowanych przez gminy w roku:	w tym dla osób w podeszłym wieku, dla osób przewlekle somatycznie chorych	w tym dla osób przewlekle psychicznie chorych	w tym dla osób z niepełnosprawnością intelektualną	w tym dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami
2020	1	1	-	-	-
2021	2	2	-	-	-
2022	1	1	-	-	-
2023	0	0	-	-	-
2024	2	2	-	-	-

Dane: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Tabela 2: Odpłatność gminy za pobyty osób w Domach Pomocy Społecznej

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób z gminy przebywająca w DPS, za którą gminy ponosiły odpłatność	10	11	15	12	14
Koszty współfinansowania pobytu w DPS	288 289	408 551	549 653	549 065	727 139
Kwoty uzyskane od rodzin osób umieszczonych w DPS	0	0	8093	0	1011
Średni koszt usługi całodobowej ponoszony przez gminę w 2024 r					4322,19

Dane: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Zmiany demograficzne znajdują bezpośrednie odzwierciedlenie w danych dotyczących korzystania z pomocy społecznej i usług wsparcia. W latach 2020–2024 utrzymywała się liczba osób i rodzin wymagających długoterminowego wsparcia z powodu niepełnosprawności, wieku, problemów zdrowia psychicznego oraz trudnej sytuacji życiowej. Dane pokazują, że problemy te często współwystępują, co oznacza, że znaczna część beneficjentów systemu pomocy społecznej wymaga złożonego, wieloaspektowego wsparcia, a nie jednorazowych interwencji.

Tabela 3: Przyczyny korzystania z pomocy społecznej w gminie Rozogi

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
	Liczba rodzin				
Długotrwała bądź ciężka choroba	35	24	5	5	21
Niepełnosprawność	51	54	58	58	57
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	2	3	2	2	7
Bezdomność	2	3	3	3	3

Dane: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Struktura przyczyn pokazuje, że system wsparcia i usług w gminie musi odpowiadać zarówno na potrzeby ekonomiczne, jak i na deficyty w zakresie opieki, zdrowia i integracji społecznej.

Jednocześnie analiza danych dotyczących opieki instytucjonalnej wskazuje na stopniowy wzrost jej znaczenia i kosztów. W latach 2020–2024 utrzymuje się niewielka liczba skierowań do domów pomocy społecznej dla osób starszych i przewlekle somatycznie chorych – z 1- 2 osoby. Niestety wzrosły wydatki gminy na odpłatność za pobyt mieszkańców w DPS: z około 288 289 zł w 2020 r. do ponad 727 139 zł w 2024 r. **Dane te potwierdzają, że instytucjonalne formy opieki generują rosnące obciążenia finansowe, a ich znaczenie wzrasta wraz ze starzeniem się populacji.**

Równolegle rozwijane są usługi środowiskowe, jednak ich skala nadal pozostaje niewystarczająca w relacji do trendów demograficznych.

Zestawienie danych dotyczących liczby odbiorców usług i ponoszonych kosztów pokazuje, że nawet niewielkie zwiększenie dostępności usług realizowanych w miejscu zamieszkania może ograniczać tempo wzrostu kosztów opieki instytucjonalnej. Średni miesięczny koszt pobytu jednej osoby w domu pomocy społecznej od ok. 6,0 tys. zł do ponad 7,4 tys. zł miesięcznie na osobę w 2024 r, co znacząco przewyższa koszt usług opiekuńczych, asystenckich czy teleopieki świadczonych w środowisku lokalnym.

W gminie Rozogi funkcjonują istotne zasoby usług społecznych, jednak system ten wymaga dalszego rozwoju, lepszej koordynacji oraz przesunięcia akcentów w stronę usług środowiskowych, elastycznych i profilaktycznych. Utrzymanie obecnych trendów demograficznych i społecznych bez równoległego wzmacniania wsparcia lokalnego będzie skutkowało dalszym wzrostem zapotrzebowania na kosztowne formy opieki instytucjonalnej oraz zwiększonym obciążeniem budżetu gminy.

W tym kontekście istotną rolę mogłyby odgrywać organizacje pozarządowe, które prowadzą programy wsparcia rodzin, ofertę dla osób z niepełnosprawnościami, czy seniorów. NGO stanowią ważne uzupełnienie instytucji publicznych – oferują elastyczne formy pomocy, często finansowane ze środków rządowych i unijnych (np. programy Aktywni +, Erasmus +, środki PFRON, FIO). Jednak ich potencjał bywa ograniczony z uwagi na niedostateczne finansowanie i brak stabilności kadrowej.

Według Krajowego Rejestru Sądowego na terenie gminy na dzień 31 grudnia 2024 roku było zarejestrowanych **14 NGO**, a wg Krajowego Rejestru KGW ARMIR **7 Kół Gospodyń Wiejskich**.

Tabela 4: Organizacje Pozarządowe świadczące usługi społeczne¹

NGO świadczących usługi społeczne na rzecz:				
seniorów	OzN	osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych bezdomnością	osób w kryzysie psychicznym	rodzin z dziećmi/ pieczy zastępczej
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Klon i Okolic – akcja na rzecz dzieci i OzN, zabytki	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Klon i Okolic,		Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Klon i Okolic,	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Klon i Okolic,
Stowarzyszenie „Kurpiowskie Pogranicze”- kultura	Stowarzyszenie „Kurpiowskie Pogranicze”		Stowarzyszenie „Kurpiowskie Pogranicze”	Stowarzyszenie „Kurpiowskie Pogranicze”
Fundacja „Opcja Benedykta”- działa? Depresje itp.	Fundacja „Opcja Benedykta”	Fundacja „Opcja Benedykta”	Fundacja „Opcja Benedykta”	Fundacja „Opcja Benedykta”
Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbrowach- organizacja czasu wolnego	Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbrowach		Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbrowach	Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbrowach
Ochotnicza Straż Pożarna w Klonie	Ochotnicza Straż Pożarna w Klonie		Ochotnicza Straż Pożarna w Klonie	Ochotnicza Straż Pożarna w Klonie
Ochotnicza Straż Pożarna w Wilamowie	Ochotnicza Straż Pożarna w Wilamowie		Ochotnicza Straż Pożarna w Wilamowie	Ochotnicza Straż Pożarna w Wilamowie
Ochotnicza Straż Pożarna w Farynach	Ochotnicza Straż Pożarna w Farynach		Ochotnicza Straż Pożarna w Farynach	Ochotnicza Straż Pożarna w Farynach
Ochotnicza Straż Pożarna w Rozogach	Ochotnicza Straż Pożarna w Rozogach		Ochotnicza Straż Pożarna w Rozogach	Ochotnicza Straż Pożarna w Rozogach
Koło Gospodyń Wiejskich „Wesołe Babeczki” w Rozogach-	Koło Gospodyń Wiejskich „Wesołe Babeczki” w Rozogach		Koło Gospodyń Wiejskich „Wesołe Babeczki” w Rozogach	Koło Gospodyń Wiejskich „Wesołe Babeczki” w Rozogach
Koło Gospodyń Wiejskich „Gospocie z pasją Wilamowie	Koło Gospodyń Wiejskich „Gospocie z pasją Wilamowie		Koło Gospodyń Wiejskich „Gospocie z pasją Wilamowie	Koło Gospodyń Wiejskich „Gospocie z pasją Wilamowie
Koło Gospodyń Wiejskich „Dąbrowskie Ziółka” w Dąbrowach	Koło Gospodyń Wiejskich „Dąbrowskie Ziółka” w Dąbrowach		Koło Gospodyń Wiejskich „Dąbrowskie Ziółka” w Dąbrowach	Koło Gospodyń Wiejskich „Dąbrowskie Ziółka” w Dąbrowach
Koło Gospodyń Wiejskich „Cud, miód i orzeszki” w Orzeszkach	Koło Gospodyń Wiejskich „Cud, miód i orzeszki” w Orzeszkach		Koło Gospodyń Wiejskich „Cud, miód i orzeszki” w Orzeszkach	Koło Gospodyń Wiejskich „Cud, miód i orzeszki” w Orzeszkach
Koło Gospodyń Wiejskich „Bocianie Gniazdo” w Łuce	Koło Gospodyń Wiejskich „Bocianie Gniazdo” w Łuce		Koło Gospodyń Wiejskich „Bocianie Gniazdo” w Łuce	Koło Gospodyń Wiejskich „Bocianie Gniazdo” w Łuce
Koło Gospodyń Wiejskich „Anielskie Klimaty” w Farynach	Koło Gospodyń Wiejskich „Anielskie Klimaty” w Farynach		Koło Gospodyń Wiejskich „Anielskie Klimaty” w Farynach	Koło Gospodyń Wiejskich „Anielskie Klimaty” w Farynach
Koło Gospodyń Wiejskich „Rozowska Ekipa” w Lipniaku	Koło Gospodyń Wiejskich „Rozowska Ekipa” w Lipniaku		Koło Gospodyń Wiejskich „Rozowska Ekipa” w Lipniaku	Koło Gospodyń Wiejskich „Rozowska Ekipa” w Lipniaku

Dane: opracowanie własne na podstawie rejestrów NGO i KGW

¹ Usługi społeczne zgodnie z definicją art. 2 ust 1 ustawy z dnia 12 lipca 2019 o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, Dz.U. 2019 poz. 1818.

Kwestia dostępności usług jest ściśle związana z zasobami kadrowymi. Dane z Barometru Zawodów WUP w Olsztynie wskazują na deficyty w zawodach kluczowych dla systemu pomocy i integracji społecznej – **szczególnie pracowników socjalnych, opiekunów osób starszych i niepełnosprawnych, psychologów oraz pielęgniarek i położnych.** Zjawisko to ogranicza możliwości rozwoju oferty wsparcia, szczególnie w mniejszych miejscowościach. Niedobory kadrowe wpływają na jakość i ciągłość usług, co wymaga szerszych działań w zakresie podnoszenia prestiżu zawodu, systemu szkoleń i poprawy warunków pracy.

Barometr zawodów 2025 powiat szczycieński

www.barometrzawodow.pl

DEFICYT

Dekarze i blacharze budowlani
Diagności laboratoryjni medyczni
Elektrycy, elektromechanicy i elektrycy
Fizjoterapeuci i masażyści
Kierowcy autobusów
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych
Kucharze

Lekarze
Mechanicy pojazdów samochodowych
Murarze i tynkarze
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
Nauczyciele przedmiotów zawodowych
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych

Pielęgniarki i położne
Pracownicy służb mundurowych
Pracownicy socjalni
Psycholodzy i psychoterapeuci
Spawacze
Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
Technicy mechanicy

Plan deinstytucjonalizacji pozostaje w ścisłym powiązaniu z obowiązującymi dokumentami strategicznymi gminy i powiatu, wskazanymi w diagnozie. Kluczowe znaczenie mają m.in. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Wspierania Rodziny. Dokumenty te określają kierunki działań w zakresie wsparcia rodzin, przeciwdziałania wykluczeniu, profilaktyki uzależnień oraz integracji społecznej, a więc bezpośrednio odnoszą się do obszarów DI. Wiele działań DI wpisuje się w cele i instrumenty już funkcjonujących strategii. Dzięki temu możliwe jest zwiększenie skuteczności i trwałości wdrażanych usług środowiskowych.

Tabela 5: Rekomendacje do LPDI wynikające z dokumentów strategicznych i programowych

	Dokumenty	Obszar 1: Seniorzy	Obszar 2: Osoby z niepełnosprawnościami	Obszar 3: Osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone bezdomnością	Obszar 4: osoby w kryzysie zdrowia psychicznego	Obszar 5: Rodziny z dziećmi, w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami
1.	Strategia rozwiązywania problemów społecznych	x	x	x	x	x
2.	Program Wspierania Rodziny	-	-	-	-	x
3.	Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej	x	x	-	-	x
4.	Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	x	-	-	x	x
5.	Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Narkomani	x	-	-	x	x

I. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1.1 DIAGNOZA OBSZARU WSPARCIA SENIORÓW

Tabela S1: Liczba osób po 60 roku życia

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób po 60 roku życia	1266	1263	1302	1322	1319
Ogółem liczba ludności	5645	5575	5542	5496	5450
% udział osób starszych w strukturze wiekowej	22%	23%	23%	24%	24%

Dane: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie gminy Rozogi

Tabela S2: Osoby w grupach wiekowych w 2024 roku

55-59	60-64	65-70	71-74	75-79	80-84	85 i więcej
360	376	335	160	124	69	101

Dane: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie gminy Rozogi

Tabela S3: Osoby po 60 roku życia objęte wsparciem finansowym pomocy społecznej

Liczba korzystających									
2020		2021		2022		2023		2024	
Ogólnie	Samotnych	Ogólnie	Samotnych	Ogólnie	Samotnych	Ogólnie	Samotnych	Ogólnie	Samotnych
568	18	339	20	381	23	281	23	246	18

Dane: opracowanie własne na podstawie danych OPS (sprawozdanie MRPIPS 03)

Tabela S4: Seniorzy skierowani do domów pomocy społecznej

Rok	Ogółem osób skierowanych przez gminy w roku	w tym dla osób w podeszłym wieku, dla osób przewlekle somatycznie chorych
2020	1	1
2021	2	2
2022	1	1
2023	0	0
2024	2	2

Dane: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Tabela S5: Wsparcie środowiskowe seniorów w 2024 roku w gminie Rozogi

Usługi	Liczba osób	Koszt w złotych
Usługi opiekuńcze	5	82 230,00
Usługi asystenckie	3	57 844,79
Średnie koszty osoba/miesiąc w złotych	8*	1 459, 14

Dane: opracowanie własne na podstawie danych OPS

WNIOSKI

---

1. W gminie Rozogi obserwuje się wyraźny proces starzenia się ludności – liczba osób w wieku 60+ wzrosła z 1266 w 2020 r. do 1319 w 2024 r., a ich udział w populacji zwiększył się z 22% do 24%. Trend ten jest spójny z tendencjami regionalnymi województwa warmińsko-mazurskiego oraz krajowymi, gdzie rośnie zapotrzebowanie na usługi środowiskowe i opiekuńcze.
2. Jednocześnie maleje liczba mieszkańców ogółem (z 5645 do 5450), co oznacza pogłębiający się proces depopulacji przy równoczesnym wzroście liczby osób wymagających wsparcia, co zwiększa presję na lokalny system usług społecznych.
3. Skala korzystania z pomocy społecznej przez seniorów pozostaje istotna – w 2024 r. wsparciem objętych było 246 osób starszych, w tym 18 osób samotnych. Dane te wskazują na utrzymujące się potrzeby wsparcia, szczególnie w grupie osób samotnych, narażonych na izolację społeczną.
4. Struktura wieku seniorów (m.in. 101 osób w wieku 85+) wskazuje na rosnącą grupę osób wymagających intensywnego wsparcia opiekuńczego i zdrowotnego, w tym usług długoterminowych i specjalistycznych .
5. Skala usług środowiskowych jest obecnie bardzo ograniczona – w 2024 r. z usług opiekuńczych korzystało 5 osób, a z usług asystenckich 3 osoby, co łącznie stanowi mniej niż 1% populacji seniorów. Wskazuje to na znaczącą lukę między potrzebami a dostępnością usług.
6. Jednocześnie koszt usług środowiskowych (ok. 1459 zł miesięcznie na osobę) jest kilkakrotnie niższy niż koszt pobytu w DPS (średnio ponad 4000 zł miesięcznie ponoszone przez gminę, a realnie 6–7 tys. zł) . Wskazuje to na wysoką efektywność ekonomiczną rozwoju usług lokalnych.
7. Mimo niewielkiej liczby nowych skierowań do DPS (0–2 osoby rocznie), liczba osób przebywających w DPS wzrosła do 14 w 2024 r., a koszty ponoszone przez gminę osiągnęły ponad 727 tys. zł. Oznacza to narastające obciążenie finansowe systemu instytucjonalnego.
8. W gminie funkcjonują podstawowe usługi społeczne (praca socjalna – 479 osób, dystrybucja żywności – 397 osób, konsultacje psychologiczne – 32 osoby), jednak mają one charakter ogólny i nie są wystarczająco profilowane pod potrzeby seniorów.
9. Dostępne są pojedyncze usługi dedykowane seniorom (np. 1 osoba objęta usługami sąsiedzkimi), co wskazuje na bardzo niski poziom rozwoju usług środowiskowych opartych na społeczności lokalnej.
10. Istnieje potencjał środowiskowy – aktywne organizacje pozarządowe, KGW, biblioteka, GOK oraz inicjatywy społeczne – które mogą pełnić rolę w rozwoju usług aktywizujących i profilaktycznych dla seniorów.
11. Zidentyfikowano bariery w dostępie do wsparcia – część osób nie kwalifikuje się do pomocy społecznej (luka systemowa), a dodatkowo występują bariery mieszkaniowe (brak łazienek,

bieżącej wody, konieczność remontów), co ogranicza możliwość świadczenia usług w miejscu zamieszkania.

12. Brakuje infrastruktury wspierającej deinstytucjonalizację – w szczególności mieszkań wspomaganych lub treningowych dla seniorów, które mogłyby stanowić alternatywę dla DPS.
13. Występuje rosnące zapotrzebowanie na usługi zdrowotne i specjalistyczne (rehabilitacja, wsparcie psychologiczne, dostęp do specjalistów), przy jednoczesnym ograniczonym dostępie do tych usług na poziomie lokalnym.
14. Zasoby lokalne (np. ŚDS w Orzeszkach, posiadany sprzęt rehabilitacyjny) wskazują na potencjał do rozwijania usług dziennych i rehabilitacyjnych także dla seniorów (wnioski zespołu).
15. Istnieje potrzeba lepszej organizacji i wykorzystania istniejących zasobów instytucjonalnych (statuty, regulaminy, sposób funkcjonowania usług), co może zwiększyć dostępność wsparcia bez konieczności tworzenia nowych struktur.

POTRZEBY

---

1. Istnieje potrzeba rozwoju usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania poprzez zwiększenie liczby odbiorców z 5 do co najmniej 20–30 osób rocznie, co pozwoli objąć wsparciem około 2–3% populacji seniorów.
2. Niezbędne jest rozszerzenie usług asystenckich dla osób starszych z obecnych 3 osób do minimum 15–20 osób rocznie, w tym rozwinięcie funkcji asystenta osoby starszej jako stałej formy wsparcia.
3. Konieczne jest rozwinięcie usług sąsiedzkich z poziomu 1 osoby do co najmniej 15–25 osób, szczególnie na terenach o rozproszonej zabudowie.
4. Wskazane jest wprowadzenie i rozwój usług specjalistycznych dla co najmniej 40 seniorów rocznie, obejmujących rehabilitację, ćwiczenia usprawniające, wsparcie psychologiczne oraz dostęp do specjalistów.
5. Istnieje potrzeba rozwijania usług dziennych i aktywizujących poprzez wykorzystanie istniejącej infrastruktury, w tym objęcia wsparciem co najmniej 50–80 seniorów rocznie.
6. Niezbędne jest wprowadzenie alternatywnych wobec domów pomocy społecznej form wsparcia, w tym mieszkań wspomaganych lub treningowych w liczbie co najmniej 2–4 miejsc oraz rozwój teleopieki dla minimum 30–50 osób.
7. Konieczne jest rozwinięcie usług opieki wytchnieniowej poprzez zwiększenie liczby odbiorców z 3 do co najmniej 10–15 osób rocznie.
8. Istnieje potrzeba realizacji działań w zakresie poprawy warunków mieszkaniowych seniorów, obejmujących co najmniej 10–15 gospodarstw rocznie.
9. Wskazane jest zwiększenie dostępności usług psychologicznych i poradnictwa poprzez objęcie wsparciem co najmniej 60–80 osób rocznie.

10. Niezbędne jest rozwijanie działań edukacyjnych i profilaktycznych skierowanych do seniorów, obejmujących minimum 100–150 osób rocznie.
11. Istnieje potrzeba rozszerzenia oferty usług dostępnych poza systemem pomocy społecznej tak, aby objąć nimi co najmniej 10–20% populacji seniorów, czyli około 130–260 osób.
12. Konieczne jest wzmocnienie zasobów kadrowych poprzez zatrudnienie co najmniej 2–3 dodatkowych opiekunów lub asystentów oraz rozwój kompetencji kadry.
13. Wskazane jest uporządkowanie systemu świadczenia usług poprzez aktualizację regulaminów i zasad ich realizacji oraz lepsze wykorzystanie istniejących zasobów lokalnych.

1.2. DIAGNOZA OBSZARU WSPARCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Wg Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2021 r. liczba osób niepełnosprawnych na terenie gminy wyniosła **709** co stanowiło 12,7% ogólnej populacji gminy.

Tabela N1.: Liczba osób z niepełnosprawnością w 2021 roku

Osoby z niepełnosprawnością razem	Osoby z niepełnosprawnością prawną	Osoby niepełnosprawnością tylko biologicznie
709	501	208
12,7 % wg liczby mieszkańców z 2021 roku 5575-ogólna liczba mieszkańców	9%	3,7%

Dane: opracowanie własne na podstawie danych z GUS (Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021 r.)

Tabela N2: Liczba osób skierowana do DPS dla osób z niepełnosprawnościami intelektualną

Rok/liczba	2022		2023		2024	
	Ogół	W tym OZN	Ogół	W tym OZN	Ogół	W tym OZN
	1	0	0	0	0	
%	0		0		0	

Dane: opracowanie własne na podstawie danych OPS

W DPS dla osób z niepełnosprawnościami intelektualną przebywały w 2024 roku 3 osoby z gminy.

Tabela N3 : Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca DPS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w 2024 roku

Wyszczególnienie	Koszt
DPS GRAZYMY	6898 zł
DPS PRZASNYSZ	9271,23 zł

Dane: opracowanie własne na podstawie Dzienników Urzędowych województwa warmińsko-mazurskiego w sprawie ustalenia średnio miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w Domach Pomocy Społecznej

Tabela N4: Usługi w 2024 roku w gminie Rozogi

Usługi opiekuńcze	z powodu długotrwałej choroby		z powodu niepełnosprawności		Koszt usług w roku
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	
	4	1 308	1	144	181 05,75
Usługi AOOZN	0	0	8	3485	187 672,80
Usługi pobytu dziennego w ŚDS w Orzeszkach	45				1 500 366
Średni koszt osoba/miesiąc w złotych					2 517,12

Dane: opracowanie własne na podstawie danych OPS (Ocena Zasobów Pomocy Społecznej)

WNIOSKI

---

1. W gminie Rozogi osoby z niepełnosprawnościami stanowią istotną grupę mieszkańców – w 2021 r. było to 709 osób, czyli 12,7% populacji, co wskazuje na trwałe zapotrzebowanie na usługi społeczne i zdrowotne.
2. Struktura tej grupy wskazuje na dominację osób z niepełnosprawnością prawną, co wiąże się z potrzebą zapewnienia kompleksowego wsparcia, obejmującego zarówno usługi opiekuńcze, jak i aktywizujące.
3. System usług środowiskowych funkcjonuje, jednak jego dostępność pozostaje ograniczona – w 2024 r. usługami opiekuńczymi objęto 5 osób, a usługami asystenta osobistego 16 osób, co nie odpowiada skali potrzeb .
4. Kluczową rolę w systemie wsparcia pełni Środowiskowy Dom Samopomocy w Orzeszkach, który obejmuje wsparciem ponad 50 osób i zapewnia szeroki zakres usług terapeutycznych oraz rehabilitacyjnych, stanowiąc podstawową usługę dzienną na terenie gminy.
5. Koszty usług środowiskowych pozostają znacząco niższe niż koszty opieki instytucjonalnej – miesięczny koszt pobytu w DPS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną wynosi od ok. 6,9 tys. zł do ponad 9,2 tys. zł, co wskazuje na zasadność rozwoju wsparcia lokalnego.
6. Pomimo niewielkiej liczby nowych skierowań do DPS, część mieszkańców nadal korzysta z tej formy wsparcia, co świadczy o niewystarczającym rozwoju alternatywnych usług środowiskowych.
7. Dostępne są usługi wspierające, takie jak opieka wytchnieniowa oraz poradnictwo psychologiczne, jednak ich zakres jest ograniczony i nie odpowiada rosnącym potrzebom osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin.
8. W gminie funkcjonują również usługi o charakterze ogólnym, takie jak praca socjalna czy dystrybucja żywności, które obejmują osoby z niepełnosprawnościami, jednak nie stanowią one wystarczającego wsparcia specjalistycznego.
9. Ograniczenia kadrowe oraz deficyt specjalistów wpływają na możliwości rozwoju usług środowiskowych i ich dostępność dla mieszkańców.
10. Istnieje potencjał do rozwoju usług środowiskowych w oparciu o lokalne zasoby, w tym współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz wykorzystanie doświadczenia istniejących instytucji.
11. Kierunki rozwoju usług w gminie są spójne z założeniami Warmińsko-Mazurskiego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2026–2028, który wskazuje na konieczność rozwoju usług środowiskowych, koordynacji działań oraz wykorzystania potencjału sektora społecznego i funduszy publicznych.

12. Wnioski z ogólnopolskiej diagnozy deinstytucjonalizacji wskazują, że w skali kraju nadal występuje niedobór usług środowiskowych oraz konieczność przechodzenia od opieki instytucjonalnej do wsparcia realizowanego w społeczności lokalnej, co znajduje odzwierciedlenie również w sytuacji gminy Rozogi.

POTRZEBY

---

1. Istnieje potrzeba zwiększenia dostępności usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością z 16 do co najmniej 25–35 osób rocznie, co wpisuje się w regionalny kierunek rozwoju usług wspierających niezależność i samodzielność.
2. Konieczne jest rozwinięcie usług opiekuńczych poprzez zwiększenie liczby odbiorców z 5 do co najmniej 15–20 osób rocznie, aby umożliwić pozostanie większej liczbie osób w miejscu zamieszkania.
3. Niezbędne jest rozszerzenie usług opieki wytchnieniowej z 3 do co najmniej 10 osób rocznie, w celu odciążenia opiekunów i zapobiegania kierowaniu osób do opieki instytucjonalnej.
4. Wskazane jest rozwijanie usług specjalistycznych, w tym rehabilitacji, terapii oraz wsparcia psychologicznego, dla co najmniej 30–50 osób rocznie, z wykorzystaniem istniejących zasobów lokalnych, w tym infrastruktury i doświadczenia ŚDS.
5. Istnieje potrzeba utrzymania i dalszego rozwoju usług dziennych, w szczególności Środowiskowego Domu Samopomocy, poprzez zwiększenie dostępności wsparcia lub rozszerzenie jego oferty dla kolejnych grup odbiorców.
6. Konieczne jest wprowadzenie alternatywnych wobec DPS form wsparcia, w szczególności mieszkań wspomaganych lub treningowych w liczbie co najmniej 2–4 miejsc, zgodnie z kierunkiem ograniczania opieki instytucjonalnej.
7. Wskazane jest rozwijanie usług środowiskowych wspierających samodzielność, w tym usług sąsiedzkich oraz teleopieki, dla co najmniej 20–30 osób.
8. Istnieje potrzeba zwiększenia dostępności poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego i psychologicznego, poprzez objęcie wsparciem co najmniej 40–60 osób rocznie.
9. Konieczne jest wzmocnienie zasobów kadrowych poprzez pozyskanie dodatkowych specjalistów oraz rozwój kompetencji osób świadczących usługi, co jest warunkiem rozwoju usług środowiskowych.
10. Wskazane jest rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji usług środowiskowych i aktywizujących, w tym zwiększenie liczby wspólnych działań i projektów.
11. Istnieje potrzeba zwiększenia dostępności usług poza systemem pomocy społecznej, tak aby objąć nimi co najmniej 10–15% osób z niepełnosprawnościami, co pozwoli ograniczyć barierę wynikającą z kryteriów dochodowych.

12. Rozwój usług w gminie powinien być prowadzony w zgodzie z kierunkami regionalnymi i krajowymi, w szczególności poprzez wzmocnienie usług środowiskowych, rozwój usług dziennych i mieszkalnictwa wspieranego oraz ograniczanie kierowania do opieki instytucjonalnej.

1.3 DIAGNOZA OBSZARU WSPARCIA OSÓB W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI I ZAGROŻONYCH BEZDOMNOŚCIĄ

Tabela B1: Osoby bezdomne w placówkach stacjonarnych (noclegownie, schroniska)

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób	0	3	1	3	5
Koszty usługi całodobowej	-	15191	9498	23384,40	74699,30
Średni koszt w 2024 roku osoby miesiąc w złotych - 1245 zł					

Dane: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela B2: Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych w 2024 roku

Wyszczególnienie Liczba	2020	2021	2022	2023	2024
Mieszkania komunalne	26	24	26	24	24
Mieszkania socjalne	5	4	4	3	0
Liczba wniosków o mieszkania	3	2	3	5	7

Dane: opracowanie własne na podstawie danych OPS (Ocena Zasobów Pomocy Społecznej)

Tabela B3: Działania Policji

Sezon zimowy	Liczba osób przywiezionych do Izby Wyrzeźwień	Liczba osób przywiezionych do Ogrzewalni lub Noclegowni	Liczba osób przekazanych Pogotowiu Ratunkowemu
2020-2021	1	0	1
2021-2022	2	0	3
2022-2023	3	0	3
2023-2024	4	0	3
2024-2025	3	0	6

Dane: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Miejskiej Policji w Szczytnie

WNIOSKI

---

1. Skala bezdomności w gminie Rozogi pozostaje relatywnie niewielka, jednak widoczna jest tendencja wzrostowa – liczba osób korzystających z placówek całodobowych wzrosła do 5 w 2024 r., a koszty ponoszone przez gminę przekroczyły 74 tys. zł rocznie.
2. System wsparcia ma obecnie charakter interwencyjny i opiera się głównie na kierowaniu osób do placówek całodobowych poza gminą, co ogranicza możliwość prowadzenia pracy środowiskowej oraz działań ukierunkowanych na usamodzielnienie.
3. W gminie nie funkcjonują dedykowane usługi dla osób w kryzysie bezdomności, natomiast dostępne są usługi ogólne, takie jak praca socjalna obejmująca 479 osób oraz dystrybucja żywności dla 397 osób, które mogą stanowić podstawę do rozwijania wsparcia środowiskowego.
4. Dostępne poradnictwo prawne i obywatelskie oraz działania instytucji publicznych nie są obecnie w pełni ukierunkowane na potrzeby osób zagrożonych bezdomnością, co ogranicza ich skuteczność w procesie wychodzenia z kryzysu.
5. Zasoby mieszkaniowe gminy są niewystarczające – w 2024 r. brak było mieszkań socjalnych, a liczba mieszkań komunalnych wynosiła 24 przy rosnącej liczbie wniosków, co wskazuje na zwiększające się ryzyko utraty miejsca zamieszkania.
6. Brak lokalnych rozwiązań mieszkaniowych powoduje, że osoby opuszczające placówki całodobowe mają ograniczone możliwości powrotu do środowiska lokalnego, co zwiększa ryzyko trwałego wykluczenia.
7. Istnieje potrzeba ograniczania kierowania osób do domów pomocy społecznej poprzez rozwój usług środowiskowych i rozwiązań mieszkaniowych, w tym mieszkań wspieranych.
8. W gminie istnieje potencjał do rozwijania usług poprzez wykorzystanie zasobów lokalnych oraz współpracę z organizacjami pozarządowymi i podmiotami zewnętrznymi.
9. Wskazane jest rozwijanie współpracy z organizacjami specjalizującymi się w pracy z osobami w kryzysie bezdomności oraz w obszarze reintegracji społecznej, co może zwiększyć dostępność specjalistycznego wsparcia.
10. Istnieją możliwości wykorzystania doradztwa instytucji wspierających rozwój usług społecznych i ekonomii społecznej w celu tworzenia lokalnych rozwiązań mieszkaniowych i usługowych.
11. Na terenie gminy występują potencjalne zasoby lokalowe, które mogą zostać wykorzystane na cele wsparcia mieszkaniowego, jednak wymagają analizy i decyzji organizacyjnych.
12. Istotnym elementem systemu wsparcia powinna być edukacja społeczności lokalnej, która może ograniczać zjawisko wykluczenia i wspierać wdrażanie rozwiązań środowiskowych.
13. Kierunki rozwoju usług są zgodne z założeniami regionalnymi, które wskazują na rozwój mieszkalnictwa wspieranego, usług środowiskowych oraz współpracy międzysektorowej.

POTRZEBY

---

1. Istnieje potrzeba rozwijania działań zapobiegających bezdomności poprzez objęcie wsparciem co najmniej 10–15 osób rocznie zagrożonych utratą mieszkania, z wykorzystaniem pracy socjalnej i istniejących usług gminnych.
2. Konieczne jest zwiększenie zasobu mieszkaniowego poprzez utworzenie co najmniej 2–4 mieszkań socjalnych lub wspieranych, w tym poprzez adaptację dostępnych budynków lokalnych.
3. Wskazane jest rozwijanie mieszkań rozproszonych jako alternatywy dla kierowania do placówek całodobowych, umożliwiających stopniowe usamodzielnianie się osób.
4. Istnieje potrzeba wypracowania rozwiązań ograniczających kierowanie osób ze schronisk do domów pomocy społecznej poprzez analizę kosztów oraz rozwój usług środowiskowych i mieszkaniowych.
5. Konieczne jest nawiązanie współpracy z organizacjami specjalizującymi się w pracy z osobami w kryzysie bezdomności, w tym zawarcie porozumienia z podmiotem prowadzącym ośrodek w Marwałdzie w zakresie konsultacji, wsparcia i wypracowania wspólnych rozwiązań.
6. Wskazane jest przeprowadzenie spotkań roboczych z organizacjami społecznymi działającymi w obszarze wsparcia osób wykluczonych, w celu określenia możliwego zakresu współpracy i wsparcia.
7. Istnieje potrzeba wykorzystania doradztwa instytucji wspierających rozwój usług społecznych i ekonomii społecznej, w tym organizacji działających na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w celu przygotowania i zabezpieczenia mieszkań wspieranych.
8. Wskazane jest rozwijanie usług poradnictwa prawnego, socjalnego i obywatelskiego poprzez objęcie wsparciem co najmniej 20–30 osób rocznie zagrożonych bezdomnością.
9. Istnieje potrzeba rozwijania usług towarzyszących, w tym wsparcia psychologicznego, poprzez lepsze wykorzystanie dostępnych punktów konsultacyjnych i usług gminnych.
10. Konieczne jest przeprowadzenie analizy możliwości wykorzystania istniejących zasobów lokalowych, w tym budynków gminnych, na cele wsparcia mieszkaniowego oraz prowadzenie działań organizacyjnych w tym zakresie.
11. Wskazane jest prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej, obejmujących co najmniej 50–100 osób rocznie, w celu zwiększenia świadomości i ograniczenia wykluczenia społecznego.
12. Istnieje potrzeba wzmocnienia koordynacji działań pomiędzy instytucjami lokalnymi oraz wypracowania wspólnych procedur działania.
13. Rozwój usług powinien być realizowany zgodnie z kierunkami regionalnymi i krajowymi, w szczególności poprzez rozwój usług środowiskowych, mieszkalnictwa wspieranego oraz ograniczanie opieki instytucjonalnej.

1.4. DIAGNOZA OBSZARU DEINSTYTUCJONALIZACJI OSÓB W KRYZYSIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Tabela Z1: Osoby z zaburzeniami psychicznymi z terenu powiatu szczycieńskiego leczone w Poradniach Zdrowia Psychicznego²

Wyszczególnienie Liczba/rok	2022	2023	2024
Leczeni ogółem	1141	326	909
w tym mężczyźni	537	227	466
0–18 lat	0	0	1
19–29 lat	100	30	70
Jw.30–64 lat	846	266	697
65 i więcej lat	195	30	141

Dane: System statystyki w ochronie zdrowia - Sprawozdanie MZ-15

Tabela Z2: Osoby z terenu powiatu szczycieńskiego objęte wsparciem w poradniach psychologicznych

Wyszczególnienie Liczba/rok	2022	2023	2024
	263	331	631

Dane: System statystyki w ochronie zdrowia - Sprawozdanie MZ-15

Tabela Z3: Osoby z terenu powiatu szczycieńskiego objęte wsparciem w poradniach leczenia uzależnień

Wyszczególnienie Liczba/rok	2022	2023	2024
	273	278	378

Dane: System statystyki w ochronie zdrowia - Sprawozdanie MZ-15

Tabela Z4: Liczba osób skierowana do DPS dla osób z zaburzeniami psychicznymi (z Tabeli 1)

Wyszczególnienie Liczba/rok	2022		2023		2024	
	Ogół	W tym z ZP	Ogół	W tym z ZP	Ogół	W tym z ZP
1	1		0	0	2	0
%	0		0		0	

Dane: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Tabela Z5 : Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca DPS dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2024 roku

Wyszczególnienie	Koszt
DPS w Szczytnie	6 416,94 zł

Dane: opracowanie własne na podstawie Dzienników Urzędowych województwa warmińsko-mazurskiego w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w Domach Pomocy Społecznej

² System statystyki w ochronie zdrowia - Sprawozdanie MZ-15

Tabela Z6: Liczba osób korzystających z usług ŚDS z gminy Rozogi

Rok/liczba osób	2020	2021	2022	2023	2024
ŚDS w Orzeszkach	42	47	54	53	52
Koszt roczny	865 560	989 914	1 152 238	1 342 976	1 500 366
Koszt średni na osobę na miesiąc w zł	1 622,79	1 727,41	2 32,84	2 533,66	2 517,12

Dane: opracowanie własne na podstawie danych OPS (Ocena Zasobów Pomocy Społecznej)

WNIOSKI

---

1. Dane powiatowe wskazują na istotną skalę problemów zdrowia psychicznego – w 2024 r. leczeniem w poradniach objęto 909 osób, w tym znaczną część w wieku produkcyjnym oraz osoby starsze, co wskazuje na rosnące zapotrzebowanie na wsparcie środowiskowe.
2. Wzrost liczby osób korzystających z poradni psychologicznych oraz leczenia uzależnień wskazuje na nasilające się potrzeby w zakresie wsparcia psychicznego i terapeutycznego.
3. Kluczową rolę w systemie wsparcia pełni Środowiskowy Dom Samopomocy w Orzeszkach, z którego korzysta ponad 50 osób rocznie, co wskazuje na duże znaczenie usług dziennych i środowiskowych.
4. Koszty funkcjonowania ŚDS systematycznie rosną, co przy stabilnej liczbie uczestników wskazuje na rosnące znaczenie tej formy wsparcia w systemie usług społecznych.
5. Dostęp do usług specjalistycznych na poziomie lokalnym jest ograniczony – konsultacje psychologiczne realizowane są w niewielkim wymiarze, co nie odpowiada skali potrzeb mieszkańców.
6. Wsparcie w obszarze zdrowia psychicznego wymaga lepszej koordynacji pomiędzy systemem pomocy społecznej, ochrony zdrowia i organizacjami społecznymi.
7. Istnieje potrzeba rozwijania usług środowiskowych oraz działań profilaktycznych, które mogą ograniczać konieczność kierowania do form instytucjonalnych.
8. Kierunki działań są zgodne z podejściem regionalnym i krajowym, które zakłada rozwój wsparcia środowiskowego, usług dziennych oraz integrację systemów wsparcia.

POTRZEBY

---

1. Istnieje potrzeba zwiększenia dostępności wsparcia psychologicznego poprzez rozszerzenie liczby odbiorców z obecnych ok. 30 osób do co najmniej 50–70 osób rocznie.
2. Wskazane jest rozwijanie usług środowiskowych wspierających osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, w tym poprzez lepsze wykorzystanie istniejących zasobów, takich jak ŚDS.
3. Istnieje potrzeba wzmocnienia działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie zdrowia psychicznego, obejmujących co najmniej 80–120 osób rocznie.

4. Konieczne jest rozwijanie współpracy z podmiotami ochrony zdrowia oraz organizacjami społecznymi w zakresie zapewnienia dostępu do specjalistycznych usług.
5. Wskazane jest lepsze wykorzystanie istniejących usług gminnych, w tym pracy socjalnej i punktów konsultacyjnych, w celu wczesnego identyfikowania problemów i kierowania do wsparcia.
6. Istnieje potrzeba zapewnienia wsparcia dla rodzin i opiekunów osób w kryzysie zdrowia psychicznego poprzez działania informacyjne i konsultacyjne.
7. Rozwój usług powinien być prowadzony zgodnie z kierunkami regionalnymi i krajowymi, w szczególności poprzez wzmocnienie usług środowiskowych i ograniczanie potrzeby korzystania z opieki instytucjonalnej.

1.5. DIAGNOZA OBSZARU WSPARCIA - RODZINY Z DZIEĆMI, W TYM Z DZIEĆMI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Tabela R1: Rodziny z dziećmi w roku 2021

ogółem	%	rodziny z dziećmi razem	rodziny z 1 dzieckiem	rodziny z 2 dziećmi	rodziny z 3 dziećmi	rodziny z 4 i więcej dziećmi	dzieci w rodzinie ogółem	przeciętna liczba dzieci w rodzinie
1423	80,25	1142	453	441	175	73	2201	1,93

Dane: opracowanie własne na podstawie danych GUS (Narodowy Spis Powszechny 2021)

Typy rodziny:

małżeństw (z dziećmi, jak i bez dzieci) – 1003, 70,48%

matki z dziećmi – 309, 21,72 %

związki niesformalizowane (z dziećmi, jak i bez dzieci) 62, 4,36%

ojcowie z dziećmi – 49, 3,44%

Tabela R2: Rodziny korzystające z pomocy społecznej i świadczeń w gminie

Dane	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodziców pobierających świadczenia pielęgnacyjne	26	25	28	33	32
Liczba dzieci w rodzinach które otrzymały zasiłek dla niepełnosprawnego dziecka do 16 r. życia	31	29	28	33	35

Dane: opracowanie własne na podstawie danych OPS (Ocena Zasobów pomocy Społecznej, sprawozdanie MRPIPS 03)

Tabela R3: Tendencja w orzekaniu dzieci – dane dot. powiatu

Rok wydania orzeczenia/ rodzaj orzeczenia	2020	2024
	Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego
Niesłyszących i słabo słyszących	8	5
Niewidomych i słabo widzących	5	4
Niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	65	80
Niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym	18	21
Z niepełnosprawnościami sprzężonymi	12	25
Zagrożonych niedostosowaniem społecznym	14	35
Upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim (zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze)	6	6

Niepełnosprawnością ruchową, w tym afazją	9	19
Z autyzmem, Aspergerem	17	60

Dane: opracowanie własne na podstawie danych Poradni psychologiczno-pedagogicznej z powiatu

Tabela R4: Dzieci w pieczy zastępczej w gminie

Wyszczególnienie	Liczba dzieci w pieczy- stan na 31.12				
	2020	2021	2022	2023	2024
Ogółem piecza instytucjonalna	0	1	1	2	1
Ogółem piecza rodzinna	2	4	8	7	4
Razem dzieci w pieczy zastępczej	2	5	9	9	5
Koszty					
Koszty odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej (gminy)	49 478	47 724	46 119	83 843	99 114
Koszt średni na 1 dziecko na miesiąc w złotych	2061	795	427	776	1652

Dane: opracowanie własne na podstawie danych OPS (Ocena Zasobów Pomocy Społecznej)

Tabela R5: Rodziny z dziećmi korzystające z pomocy społecznej

Przyczyna otrzymania pomocy	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej ogółem, w tym:	121	109	160	79	64
bezradność opiekuńczo-wychowawcza	2	3	2	2	7

Dane: opracowanie własne na podstawie danych OPS

WNIOSKI

1. Struktura rodzin w gminie Rozogi wskazuje na dominację rodzin z dziećmi – stanowią one ponad 80% wszystkich gospodarstw domowych, co potwierdza znaczenie tego obszaru dla lokalnej polityki społecznej.
2. Wśród rodzin widoczna jest znacząca liczba rodzin niepełnych (ponad 21% to matki z dziećmi), co może zwiększać ryzyko trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapotrzebowanie na wsparcie instytucjonalne.
3. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wykazuje tendencję spadkową, jednak nadal utrzymuje się grupa rodzin wymagających wsparcia, w tym w zakresie bezradności opiekuńczo-wychowawczej, której liczba wzrosła w 2024 r.

4. Dane dotyczące świadczeń wskazują na stałą liczbę rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami, co generuje potrzebę długoterminowego, złożonego wsparcia dla całych rodzin.
5. W skali powiatu widoczny jest wzrost liczby orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, w szczególności w zakresie autyzmu, niepełnosprawności sprzężonych oraz trudności rozwojowych, co przekłada się na rosnące potrzeby w gminie.
6. W gminie funkcjonuje system wsparcia rodzin, obejmujący m.in. pracę socjalną (479 osób), asystenta rodziny (43 osoby), poradnictwo oraz działania edukacyjne i profilaktyczne.
7. Dostępne są także usługi edukacyjne i opiekuńcze, w tym przedszkola, szkoły, opieka świetlicowa oraz wsparcie specjalistów szkolnych (pedagog, psycholog, logopeda), co stanowi ważny element systemu wsparcia.
8. Istnieją również usługi wsparcia specjalistycznego, takie jak konsultacje psychologiczne oraz działania w zakresie przeciwdziałania przemocy i uzależnień, jednak ich dostępność jest ograniczona czasowo i organizacyjnie.
9. Pomimo istniejących zasobów, dostęp do specjalistycznego wsparcia, w tym terapii, rehabilitacji oraz pomocy prawnej, pozostaje niewystarczający w stosunku do rosnących potrzeb rodzin.
10. W gminie funkcjonują organizacje pozarządowe, w tym Fundacja „Opcja Benedykta”, które mogą stanowić istotne wsparcie w zakresie zdrowia psychicznego, jednak ich potencjał nie jest w pełni wykorzystany.
11. Istnieje potrzeba rozwijania nowych form wsparcia, w tym grup wsparcia dla rodziców oraz działań wzmacniających kompetencje opiekuńczo-wychowawcze.
12. Wsparcie rodzin wymaga większej dostępności usług środowiskowych i specjalistycznych, które umożliwią ograniczenie korzystania z kosztownych form instytucjonalnych, takich jak piecza zastępcza.
13. Koszty pieczy zastępczej rosną, a liczba dzieci objętych wsparciem utrzymuje się na poziomie kilku rocznie, co wskazuje na potrzebę wzmacniania działań środowiskowych.
14. Istnieje potrzeba lepszej koordynacji usług oraz wykorzystania dostępnych programów i źródeł finansowania, w tym programów zdrowotnych i innowacji społecznych.
15. Kierunki działań w obszarze wsparcia rodzin są spójne z podejściem regionalnym i krajowym, które wskazuje na konieczność wzmacniania usług środowiskowych, wsparcia rodzin oraz rozwijania usług specjalistycznych dostępnych lokalnie.

POTRZEBY

---

1. Istnieje potrzeba zwiększenia dostępności usług specjalistycznych, w tym terapii, rehabilitacji oraz wsparcia psychologicznego dla co najmniej 50 rodzin rocznie.

2. Wskazane jest rozwijanie usług w ramach lokalnych programów zdrowotnych, w tym pozyskanie finansowania na działania terapeutyczne i rehabilitacyjne.
3. Konieczne jest rozwijanie grup wsparcia dla rodziców oraz opiekunów dzieci, w tym objęcie wsparciem co najmniej 20–30 rodzin rocznie.
4. Wskazane jest wzmocnienie roli asystenta rodziny poprzez rozwój narzędzi wsparcia oraz zwiększenie dostępności tej usługi.
5. Istnieje potrzeba rozwijania współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym podmiotami działającymi w obszarze zdrowia psychicznego, w celu rozszerzenia oferty wsparcia.
6. Wskazane jest wykorzystanie innowacji społecznych oraz programów zewnętrznych w celu rozwijania nowych form wsparcia rodzin.
7. Istnieje potrzeba rozwijania działań profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych do rodzin, obejmujących co najmniej 100–150 osób rocznie.
8. Wskazane jest lepsze wykorzystanie istniejących usług edukacyjnych, społecznych i zdrowotnych w celu zapewnienia kompleksowego wsparcia rodzin.
9. Istnieje potrzeba poprawy koordynacji działań pomiędzy instytucjami oraz zwiększenia dostępności informacji o dostępnych usługach.
10. Rozwój usług powinien być realizowany zgodnie z kierunkami regionalnymi i krajowymi, w szczególności poprzez wzmocnienie wsparcia rodzin, rozwój usług środowiskowych oraz zwiększanie dostępności usług specjalistycznych.

WNIOSKI Z DIAGNOZY

W gminie Rozogi obserwuje się systematyczny wzrost liczby osób wymagających wsparcia środowiskowego, w szczególności seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz rodzin wychowujących dzieci, w tym dzieci z niepełnosprawnościami. Proces ten jest bezpośrednio związany ze zmianami demograficznymi – starzeniem się społeczeństwa oraz rosnącą liczbą osób wymagających długoterminowego wsparcia.

Wzrasta zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze, asystenckie, wytchnieniowe oraz specjalistyczne, w tym rehabilitację, wsparcie psychologiczne i terapię. Jednocześnie widoczny jest wzrost liczby osób wymagających wsparcia w obszarze zdrowia psychicznego oraz rodzin wymagających wsparcia opiekuńczo-wychowawczego.

Priorytetowym kierunkiem rozwoju staje się wzmocnienie usług środowiskowych, realizowanych w miejscu zamieszkania lub w społeczności lokalnej, w tym usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych (SUO), teleopieki, usług asystenckich, mieszkań wspomaganych oraz dziennych form wsparcia.

Analiza danych wskazuje, że pomimo funkcjonowania podstawowych usług społecznych, ich skala jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb. Przykładowo, liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i asystenckimi pozostaje bardzo niska w stosunku do liczby seniorów i osób z niepełnosprawnościami, co potwierdza istnienie luki dostępności usług.

Jednocześnie utrzymuje się znaczące obciążenie budżetu gminy kosztami opieki instytucjonalnej, w szczególności pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej, których koszty są kilkukrotnie wyższe niż koszt usług środowiskowych. Wskazuje to na konieczność przesunięcia akcentów finansowych i organizacyjnych w kierunku rozwoju usług lokalnych.

W gminie dostępne są zasoby instytucjonalne i społeczne, w tym GOPS, placówki edukacyjne, Środowiskowy Dom Samopomocy, instytucje kultury oraz organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, które mogą stanowić podstawę do rozwoju usług środowiskowych. Ich potencjał nie jest jednak w pełni wykorzystywany.

Istotnym problemem pozostaje ograniczona dostępność usług specjalistycznych, w tym psychologicznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, które realizowane są w ograniczonym wymiarze czasowym lub poza gminą.

Zidentyfikowano również deficyty w zakresie infrastruktury społecznej, w szczególności brak mieszkań wspomaganych, treningowych oraz niewystarczającą liczbę mieszkań socjalnych i komunalnych, co utrudnia realizację działań deinstytucjonalizacyjnych.

System usług społecznych w gminie wymaga lepszej koordynacji, integracji działań oraz zwiększenia dostępności informacji o usługach dla mieszkańców. Widoczna jest potrzeba rozwijania współpracy międzyinstytucjonalnej oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami zewnętrznymi.

Wnioski z diagnozy są spójne z kierunkami regionalnymi województwa warmińsko-mazurskiego oraz krajowymi, które wskazują na konieczność rozwoju usług środowiskowych, mieszkalnictwa wspieranego, usług dziennych oraz ograniczania roli opieki instytucjonalnej.

BARIERY REALIZACJI I PROJEKTOWANIA USŁUG

1. W gminie występują ograniczone zasoby kadrowe, w tym niedobór opiekunów, asystentów, psychologów oraz innych specjalistów, co utrudnia rozwój i zapewnienie ciągłości usług środowiskowych.
2. Niewystarczająca infrastruktura społeczna, w szczególności brak mieszkań wspomaganych, treningowych oraz socjalnych, ogranicza możliwości wdrażania rozwiązań deinstytucjonalizacyjnych.
3. Wysoki poziom wydatków na opiekę instytucjonalną przy ograniczonych środkach własnych gminy utrudnia przesuwanie zasobów finansowych na rozwój usług środowiskowych.
4. Dostępność usług specjalistycznych, w tym psychologicznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, jest ograniczona, co powoduje konieczność korzystania z usług poza gminą.
5. Rozproszona struktura osadnicza gminy oraz ograniczenia transportowe utrudniają mieszkańcom dostęp do usług oraz zwiększają koszty ich organizacji.
6. Część mieszkańców nie korzysta z dostępnych form wsparcia z uwagi na kryteria dochodowe lub formalne, co powoduje powstawanie luki w dostępie do usług.
7. Koordynacja działań pomiędzy instytucjami i podmiotami realizującymi usługi społeczne jest niewystarczająca, co utrudnia efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów.
8. Poziom wiedzy mieszkańców o dostępnych usługach oraz możliwościach uzyskania wsparcia jest ograniczony, co wpływa na ich niskie wykorzystanie.
9. Część zasobów mieszkaniowych znajduje się w złym stanie technicznym, co utrudnia świadczenie usług w miejscu zamieszkania i ogranicza możliwość pozostania osób w środowisku lokalnym.
10. Doświadczenie w projektowaniu i wdrażaniu nowych, zintegrowanych usług środowiskowych jest ograniczone, co może utrudniać skuteczne planowanie i realizację działań.
11. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi, w tym organizacjami specjalistycznymi i sektorem ekonomii społecznej, nie jest w pełni rozwinięta, co ogranicza dostęp do nowych rozwiązań i dobrych praktyk.

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy wskazują na potrzebę ukierunkowanego rozwoju systemu usług społecznych w gminie Rozogi, z uwzględnieniem rosnących potrzeb mieszkańców oraz konieczności zwiększenia dostępności wsparcia realizowanego w środowisku lokalnym.

Zidentyfikowane deficyty w zakresie usług opiekuńczych, specjalistycznych, mieszkaniowych oraz wsparcia rodzin wymagają podejmowania działań zmierzających do stopniowego odchodzenia od opieki instytucjonalnej na rzecz rozwiązań bardziej elastycznych, dostępnych i zintegrowanych. Kluczowe znaczenie ma przy tym lepsze wykorzystanie istniejących zasobów, rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej oraz włączanie podmiotów społecznych i zewnętrznych w realizację usług.

W odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby w części operacyjnej dokumentu określono cele oraz kierunki działań w poszczególnych obszarach wsparcia, których realizacja ma na celu rozwój usług środowiskowych, poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie ich samodzielności i możliwości funkcjonowania w społeczności lokalnej.

II. CZĘŚĆ OPERACYJNA

2.1 DEINSTYTUCJONALIZACJA WSPARCIA OSÓB Z OGRANICZONĄ SPRAWNOŚCIĄ- SENIORÓW ORAZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Cel: Rozwój usług dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin w środowisku lokalnym

Nr	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Szacunkowy koszt roczny	Możliwe źródła finansowania	Planowany wskaźnik docelowy
1	Rozwój usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz usług sąsiedzkich w miejscu zamieszkania	2026–2028	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach, Gmina Rozogi	150–220 tys. zł	budżet gminy, program „Opieka 75+”, EFS+	wzrost liczby osób objętych wsparciem z ok. 6 do min. 25
2	Rozszerzenie usług asystenckich, w tym Asystenta Osobistego Osoby z Niepełnosprawnością	2026–2028	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	120–180 tys. zł	Fundusz Solidarnościowy – program „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością”	objęcie wsparciem min. 30 osób
3	Rozwój usług opieki wytchnieniowej oraz wsparcia rodzin opiekunów	2026–2028	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	60–100 tys. zł	Fundusz Solidarnościowy – program „Opieka wytchnieniowa”	objęcie wsparciem min. 10–15 osób rocznie
4	Rozwój usług dziennych i aktywizacyjnych poprzez wykorzystanie Środowiskowego Domu Samopomocy oraz utworzenie lokalnego miejsca wsparcia (np. Klub Senior+)	2026–2028	Gmina Rozogi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach, Środowiskowy Dom Samopomocy	80–150 tys. zł	program „Senior+”, „Aktywni+”, EFS+	objęcie wsparciem min. 30–50 osób rocznie
5	Rozwój usług zdrowotnych i rehabilitacyjnych w środowisku (rehabilitacja domowa, wsparcie psychologiczne)	2026–2028	Gmina Rozogi, podmioty lecznicze	80–150 tys. zł	środki Narodowego Funduszu Zdrowia, programy polityki zdrowotnej (art. 48)	objęcie wsparciem min. 30–40 osób rocznie

Nr	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Szacunkowy koszt roczny	Możliwe źródła finansowania	Planowany wskaźnik docelowy
6	Rozszerzenie teleopieki i e-usług opiekuńczych	2026–2028	Gmina Rozogi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	40–80 tys. zł	program „Korpus Wsparcia Seniorów”, EFS+	objęcie wsparciem min. 30 osób
7	Utworzenie mieszkań wspomaganych lub treningowych oraz likwidacja barier architektonicznych w mieszkaniach	2026–2028	Gmina Rozogi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	150–250 tys. zł	PFRON, EFS+, środki UE, budżet gminy	utworzenie min. 2–4 miejsc oraz wsparcie min. 10 gospodarstw
8	Wzmocnienie systemu usług poprzez koordynację, rozwój kadry oraz działania edukacyjne dla mieszkańców	2026–2027	Gmina Rozogi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	20–40 tys. zł	EFS+, programy rządowe	przeszkolenie min. 10 osób oraz wdrożenie zasad koordynacji usług

2.2 DEINSTYTUCJONALIZACJA WSPARCIA OSÓB W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI I ZAGROŻONYCH BEZDOMNOŚCIĄ

Cel: Rozwój środowiskowych form wsparcia oraz rozwiązań mieszkaniowych dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych bezdomnością

Nr	Działanie	Okres realizacji	Podmiot /podmioty odpowiedzialne	Szacunkowy koszt roczny	Możliwe źródła finansowania	Planowany wskaźnik docelowy
1	Wzmocnienie pracy socjalnej poprzez opracowanie i realizację indywidualnych planów wychodzenia z bezdomności oraz systematyczną pracę z osobami zagrożonymi utratą mieszkania	2026–2028	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	40–70 tys. zł	budżet gminy, EFS+	opracowanie i realizacja min. 10–15 planów rocznie
2	Zawarcie porozumień i organizacja cyklicznych spotkań roboczych z podmiotami świadczącymi wsparcie osobom w kryzysie bezdomności, w tym Stowarzyszeniem MONAR (Marwałd) oraz organizacjami społecznymi	2026–2028	Gmina Rozogi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	W ramach zadań	środki własne	zawarcie min. 2 porozumień oraz min. 2 spotkania rocznie
3	Utworzenie mieszkań o charakterze socjalnym, wspomaganych lub rozproszonym poprzez adaptację dostępnych zasobów gminnych (np. analiza i wykorzystanie istniejących budynków)	2026–2028	Gmina Rozogi	150–250 tys. zł	Fundusz Dopłat BGK, EFS+, środki UE	utworzenie min. 2–3 mieszkań lub miejsc
4	Wypracowanie i wdrożenie lokalnego modelu wsparcia ograniczającego kierowanie osób ze schronisk do domów pomocy społecznej, w tym analiza kosztów, wprowadzenie wsparcia mieszkaniowego i usług środowiskowych	2026–2027	Gmina Rozogi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	W ramach zadań	środki własne	wdrożenie modelu oraz zmniejszenie liczby skierowań do DPS
5	Współpraca z Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej w Nidzicy w zakresie przygotowania i wdrożenia usług społecznych oraz zabezpieczenia mieszkań wspieranych	2026–2028	Gmina Rozogi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	20–40 tys. zł	EFS+, OWES	przygotowanie i wdrożenie min. 1 rozwiązania/usługi
6	Realizacja działań edukacyjnych i informacyjnych dla mieszkańców, w tym spotkań i kampanii lokalnych dotyczących przeciwdziałania bezdomności i wykluczeniu społecznemu	2026–2028	Gmina Rozogi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	10–20 tys. zł	EFS+, programy rządowe	objęcie działaniami min. 80–100 osób rocznie

2.3 DEINSTYTUCJONALIZACJA WSPARCIA W OBSZARZE ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Cel: Zwiększenie dostępności środowiskowych form wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego oraz integracja działań pomocowych i zdrowotnych

Nr	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Szacunkowy koszt roczny	Możliwe źródła finansowania	Planowany wskaźnik docelowy
1	Rozszerzenie dostępu do wsparcia psychologicznego poprzez zwiększenie liczby godzin konsultacji oraz dostępności specjalistów	2026–2028	Gmina Rozogi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	60–100 tys. zł	EFS+, budżet gminy	objęcie wsparciem min. 50–70 osób rocznie
2	Rozwój usług środowiskowych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego, w tym wykorzystanie potencjału Środowiskowego Domu Samopomocy w Orzeszkach	2026–2028	Środowiskowy Dom Samopomocy w Orzeszkach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	50–100 tys. zł	budżet państwa, EFS+	zwiększenie liczby uczestników i zakresu wsparcia
3	Wzmocnienie współpracy z podmiotami ochrony zdrowia, w tym poradniami zdrowia psychicznego oraz placówkami leczenia uzależnień	2026–2028	Gmina Rozogi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	niskie (organizacyjne)	środki własne	zawarcie min. 2 porozumień i prowadzenie współpracy
4	Rozwój działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie zdrowia psychicznego, w tym warsztatów i spotkań dla mieszkańców	2026–2028	Gmina Rozogi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach, instytucje kultury	20–40 tys. zł	EFS+, programy rządowe	objęcie działaniami min. 80–120 osób rocznie
5	Wsparcie rodzin i opiekunów osób w kryzysie zdrowia psychicznego poprzez konsultacje, poradnictwo oraz działania informacyjne	2026–2028	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	20–40 tys. zł	EFS+, budżet gminy	objęcie wsparciem min. 30–40 osób
6	Wzmocnienie systemu wczesnej identyfikacji problemów poprzez współpracę z placówkami oświatowymi oraz rozwój kompetencji kadry	2026–2027	Gmina Rozogi, szkoły, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	10–20 tys. zł	EFS+, środki własne	przeszkolenie min. 10–15 osób

2.4 DEINSTYTUCJONALIZACJA W OBSZARZE WSPARCIA RODZINY Z DZIEĆMI

Cel: Wzmocnienie systemu wsparcia rodzin z dziećmi poprzez rozwój usług środowiskowych i specjalistycznych

Nr	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Szacunkowy koszt roczny	Możliwe źródła finansowania	Planowany wskaźnik docelowy
1	Rozszerzenie dostępności wsparcia psychologicznego i specjalistycznego poprzez zwiększenie liczby godzin konsultacji oraz wprowadzenie dyżurów psychologa i prawnika	2026–2028	Gmina Rozogi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	60–100 tys. zł	EFS+, budżet gminy	objęcie wsparciem min. 50–80 rodzin rocznie
2	Organizacja cyklicznych grup wsparcia dla rodziców dzieci, w tym dzieci z niepełnosprawnościami oraz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	2026–2028	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach, organizacje pozarządowe	20–40 tys. zł	EFS+, programy rządowe	objęcie wsparciem min. 20–30 rodzin rocznie
3	Wzmocnienie pracy asystenta rodziny poprzez zwiększenie liczby rodzin objętych wsparciem oraz wprowadzenie indywidualnych planów pracy z rodziną	2026–2028	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	80–120 tys. zł	budżet gminy, EFS+	objęcie wsparciem min. 50 rodzin
4	Rozwój usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla dzieci poprzez współpracę z podmiotami leczniczymi oraz realizację programów zdrowotnych	2026–2028	Gmina Rozogi, podmioty lecznicze	80–150 tys. zł	środki Narodowego Funduszu Zdrowia, programy polityki zdrowotnej (art. 48), EFS+	objęcie wsparciem min. 30–50 dzieci
5	Organizacja zajęć profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i rodziców (kompetencje wychowawcze, zdrowie psychiczne, przeciwdziałanie uzależnieniom)	2026–2028	Gmina Rozogi, szkoły, instytucje kultury, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	30–60 tys. zł	EFS+, programy rządowe	objęcie wsparciem min. 100–150 osób rocznie
6	Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz wykorzystanie innowacji społecznych w zakresie wsparcia rodzin	2026–2028	Gmina Rozogi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach	10–30 tys. zł	EFS+, programy grantowe	realizacja min. 1–2 inicjatyw rocznie

2.5 ZASADY MONITOROWANIA DZIAŁAŃ PLANU

Monitorowanie wdrażania **Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych** odbywać się będzie w partnerstwie i przy udziale przedstawicieli podmiotów publicznych, podmiotów społecznych, leczniczych oraz organizacji pozarządowych, zaangażowanych we wskazanych w dokumencie obszarach.

Systematycznie prowadzona będzie wymiana informacji dotycząca ogłaszanych konkursów, grantów, premii społecznych czy innych możliwości finansowania usług w Planie.

Proces monitorowania będzie polegał na analizie stanu realizacji zaplanowanych działań w ramach poszczególnych obszarów deinstytucjonalizacji Planu, dla każdego z obszarów.

GOPS w Rozogach raz w roku, od 2027 roku (za rok 2026), zbierać będzie informacje o realizowanych usługach od podmiotów oraz prezentować je wraz ze sprawozdaniem z działalności GOPS.

Jednocześnie działania monitorujące wskaźniki będą korelowane ze wskaźnikami na poziomie regionalnym, we współpracy z samorządem województwa (ROPS w Olsztynie).

ZAŁĄCZNIK: LISTA USŁUG SPOŁECZNYCH